

Evangelie Lucas 17,11-19

Op zijn reis naar Jeruzalem trok Hij door het grensgebied van Samaria en Galilea. Toen Hij een dorp binnenging, kwamen Hem tien melaatsen tegemoet; zij bleven op een grote afstand staan en riepen luidkeels: 'Jezus, Meester, ontferm U over ons!' Hij zag hen en sprak: 'Gaat u laten zien aan de priesters.' En onderweg werden ze gereinigd. Een van hen keerde terug, toen hij zag dat hij genezen was, en verheerlijkte God met luider stem. Vol dankbaarheid wierp hij zich voor Jezus' voeten neer, en deze man was een Samaritaan. Hierop vroeg Jezus: 'Zijn niet alle tien gereinigd? Waar zijn dan de negen anderen? Is er niemand teruggekeerd om aan God eer te brengen dan alleen deze vreemdeling?' En Hij sprak tot hem: 'Sta op en ga heen; uw geloof heeft u gered.'

Overweging

Waarom komt die ene melaatse terug om zich bij Jezus te bedanken en de andere negen niet?

De melaatse die terugkomt, is een Samaritaan, een vreemdeling.

Negen melaatsen keren terug in de gemeenschap die ze noodgedwongen moesten verlaten. Terug naar het eigen volk, de eigen mensen. Het zal als een warm bad voor hen zijn geweest. Eindelijk weer thuis. Als een vis in het water. Het ontbreekt hun aan niets. En als er iets ontbreekt, dan delen ze het gebrek met hun naasten en vrienden en buren. Gedeeld gebrek is half gebrek. Ze zwemmen mee op de stroom die hen wiegend en schommelend door de dagen en weken leidt, met hun natje en hun droogje, hun feesten en hun zorgen. Het oude leven is weer opgepakt. Zoals het vroeger was, zo gaat het nu weer zijn gangetje. Je hoeft niet veel na te denken, je hoeft alleen mee te doen. Dat voelt fijn, veilig, rustig, gemakkelijk. Aan het verleden en hun ziekte denken ze liever niet meer terug. Wie zal het hen kwalijk nemen?

Ook de tiende gaat terug naar waar hij vandaan komt. Ook hij wordt weer opgenomen in zijn gemeenschap, is blij weer thuis te zijn. Maar zijn leven ziet er toch anders uit. Voor Samaritanen is het moeilijk het hoofd boven water te houden. Geen hulp van buitenaf. Extra belastingen. Ze moeten op hun hoede zijn. Veilig voelen ze zich nooit. Ze zijn geïsoleerd, gediscrimineerd, uitgebuit.

En daarom gaat hij terug naar Jezus om zich te bedanken. Hij kan het op waarde schatten als iemand iets voor hem doet wat zijn leven gemakkelijker maakt, leefbaar maakt. Negen melaatsen waren buitengesloten, en horen er nu weer bij. Eén was dubbel uitgesloten, als melaatse en als Samaritaan. Het leven vol zorgen, verdriet en onrecht waarnaar hij is terug gekeerd, herinnert hem aan Jezus die hem heeft genezen.

Lijden moet je proberen te voorkomen, te bestrijden, te verlichten. Maar als het er is, ziekte, pijn, verdriet, eenzaamheid, gemis en stille wanhoop, dan kan het toch een zin hebben. Want ja, we groeien en worden volwassen mensen óók door ervaringen van geluk en schoonheid en vervulling – iemand aan wie een groot geluk ten deel

valt, kan boven zichzelf uitgroeien en willen dat ook anderen daar deel aan hebben, dat het niet voor hem of haar alleen bestemd is maar voor alle mensen. Geluk maakt het hart groot en ruim. Zoals ziekte en pijn en verdriet ons met onszelf alleen doet zijn. Toch groeien we ook door ons verlies en ons gemis, door wat ons overkomt tegen heug en meug. De Samaritaan heeft het leven beter begrepen dan de negen anderen.

Het klinkt vanzelfsprekend. Maar dat is het niet. Meestal vragen we wat het geloof ons geven kan in nood en moeilijke omstandigheden, we zoeken er troost en kracht en hoop. Maar bij de Samaritaan is het andersom. Bij hem zijn het de nood en moeilijke levensomstandigheden waaruit zijn geloof, zijn inzicht en wijsheid, zijn besef van waar het in het leven om gaat, geboren wordt. Hij peilt het leven beter. Daarom zegt Jezus: uw geloof heeft u gered. Hij is een stuk gegroeid.

Nergens staat dat het geluk niets kosten moet, dat het niet een lange en moeilijke weg is om gelukkig te worden. Zo zit het leven in elkaar. Zo is het ons gegeven. De pijn van het leven doet ons soms ineenkrimpen en in onze schulp kruipen. Maar het kan ook het geloof uitzuiveren en ons helpen mooie en wijze mensen te worden, betrouwbaar, trouw en vol vertrouwen.

Wij zijn allen Samaritanen. Ieder op zijn of haar manier. Laten ook wij teruggaan naar Jezus, om God te danken voor het goede dat ons, midden in het slechte, ten deel valt. Amen.